

ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК СФЕРА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

УДК 336.748.1:339.747

Думбрава О.В., студентка 2 курсу
Факультету «Економіки і права»
ХНЕУім. С. Кузнеця

На сьогоднішній день підприємницька діяльність створює передумови для розвитку економіки більшості розвинених країн світу. Разом з тим, в Україні культура підприємництва тільки зароджується. Для того, щоб започаткувати свій бізнес і відкрити підприємство, підприємець повинен орієнтуватися у сфері підприємницької діяльності та у її розвитку, тобто володіти набором професійних та особистісних якостей, які в сукупності забезпечать новоствореному бізнесу можливості для успішного функціонування та довгострокові перспективи розвитку. У зв'язку з актуальністю цього питання, останнім часом в економічній літературі велику увагу приділяють підприємництву та чинникам його економічного розвитку. Так, цій темі присвячені праці таких вчених, як С.А.Бартенєв, М.Й.Малік, М.А.Латинін та інші. Однак, незважаючи на це існує потреба подальшого дослідження практичних аспектів підприємництва. Тому метою даної роботи є визначення особливостей підприємництва як сфери професійної діяльності.

Згідно із тлумачним словником І.В. Даля, «підприємець» означає «затівати», зважитись виконати яку-небудь справу, приступити до завершення чого-небудь значного», підприємливий – «схильний, здатний до підприємств (справ), великих оборотів, сміливий рішучий на такі справи» [1].

Підприємець – це суб'єкт вільної, ініціативної, господарської діяльності, котру включено в систему відносин приватної власності, яка здійснюється завдяки механізму ринкової конкуренції, спаяна з ризиком та відповідальністю, спрямована на виробництво нових товарів, надання послуг або освоєння нових технологічних та організаційно-економічних способів їх вдосконалення з метою отримання максимально можливого для даних умов прибутку чи особистої самореалізації [2].

Поширеною помилкою підприємця, який тільки починає свою справу є орієнтування на поточні запити споживачів, намагання будувати свою діяльність базуючись на тому, які товари або послуги користуються стабільним попитом. Споживачу потрібен не товар сам по собі. Йому потрібно за допомогою товару задовольняти свої потреби. Наприклад, ще десять років тому назад потреба, яку мав задовольняти телефон на думку більшості споживачів, полягала у тому, щоб безперешкодно здійснювати дзвінки, мати зв'язок незалежно від свого місця знаходження. Проте попит останнім часом на телефони тільки з такими функціями упав, адже задоволення потреб стало можливим завдяки більш оновленим версіям телефонів. Тепер споживачів цікавить не тільки зв'язок, але і нові функції, такі як скачування ігор, пошук інформації в Інтернет, доступ до соціальних мереж. Отже, виграє у конкурентній боротьбі той підприємець, який раніше знаходить спосіб задоволення потреб на новому рівні.

Підприємницька діяльність визначається як самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик діяльність з виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг і зайняття торгівлею з метою отримання прибутку [3]. Разом з тим, вона відрізняється від інших видів діяльності. На нашу думку, характеристики, надані у визначенні підприємницької діяльності, потребують певних пояснень.

Першою та визначальною характеристикою підприємницької діяльності є самостійність. Підприємець – суб'єкт господарювання, який спирається на власний бюджет та самостійно приймає рішення щодо своїх дій. На ринку праці підприємець не має права на помилку, тому у його діях повинна бути обґрунтованість. У нього є можливість без обмежень приймати рішення і здійснювати самостійно будь-яку діяльність, якщо вона не суперечить чинному законодавству.

Другим показником є те, що відмінністю підприємницької діяльності від інших є ризик, який супроводжує самостійність, про яку зазначалося вище. Успішні підприємці здатні оцінити ступінь загрози, вони володіють професійними знаннями аналізу ризиків, а також особистісними якостями, що в комплексі дозволяють їм приймати більш обґрунтовані

рішення. Дослідженнями виявлено, що висока ступінь ризику, як правило, дає значні результати.

Третя особливість підприємницької діяльності – інноваційність, яка сприяє науково-технічному прогресу. Нововведення є головною складовою характеристики підприємництва.

Четверта відмінність полягає у меті підприємницької діяльності – отриманні прибутку. Підприємцями керує інтерес максимізувати свою вигоду, але слід зазначити, що досягнення цієї мети залежить від спроможності підприємця визначити суспільні потреби та задовольнити їх. Наприклад, обмежений попит населення на продукцію та послуги, що запропоновані підприємцем, змушує швидко реагувати на зміни потреб споживачів.

Тобто спираючись на вищесказане, можна дійти висновку, що підприємницька діяльність – це реалізація особливих здатностей індивіда. Разом з тим, щодо цього в науковій літературі існують й інші пояснення. Наприклад, як вважає С. Парінсон «Ніяка реклама не може продати те, що неможливо продати». Це означає, що поряд із особистісними та професійними здібностями підприємця існують і інші фактори, які забезпечують ефективне функціонування та розвиток малого підприємництва. Серед них важливе значення набуває безпосередньо товар, його якість та відповідність потребам споживачів. На думку автора, успіх підприємця значною мірою залежить від того, на скільки він має здатність передбачувати потреби споживачів, бути візіонером, який впроваджує зміни та новації. Також актуальним є уміння використовувати свій час, підприємець повинен бути зосередженим і доводити почату справу до кінця, адже завзятість – це характерна особливість успішної людини.

В Україні для підприємців ще не створені сприятливі умови започаткування власної справи. Так, для пошуку шляхів вдосконалення процедури реєстрації можна звернутися до зарубіжного досвіду. Наприклад, на території Нової Зеландії, можливо, зареєструвати фірму всього за один день, адже державні органи там намагаються стимулювати громадян, а також зарубіжних інвесторів займатися

бізнесом саме в Новій Зеландії. Для цього використовуються такі засоби як спрощення реєстрації приватних фірм, низькі первинні податки, скорочення портфеля документів, які необхідні для узаконення прав ведення бізнесу [3]. Таким чином, перегляд процедури реєстрації підприємств в напрямку її спрощення, сприятиме збільшенню кількості потенційних підприємців, які планують започаткувати власний бізнес. Адже велика кількість людей не прагне займатися цією справою, саме через формальності. Навіть Наполеон Бонапарт вважав: «У будь-якому підприємстві потрібно дві третини приділяти розрахунку і одну третину нагоді» [2]. Це означає, що перш ніж розпочинати власний бізнес, потрібно переконатися у власній компетентності.

Підводячи підсумки, можна зробити висновок, що після прийняття рішення про започаткування власного бізнесу, підприємець отримує шанс принести певну користь суспільству. Сьогодні широко відомі імена успішних підприємців. Створивши власну справу вони також забезпечили собі незалежність та впевненість довгостроковому успішному функціонуванню на ринку. Підприємницька діяльність має характерні ознаки, передусім за рахунок особистості підприємця. Він поєднує у собі безліч компонентів завдяки яким підприємство має змогу розвиватися. Підприємництво, як професійна діяльність повинна включати в собі економічну свободу, відповідальність, ризики, конкуренцію, самостійність та новаторство. Розвиток підприємницької діяльності значною мірою залежить від характеру державної регуляторної політики, а саме таких її важелів як: Податковий кодекс; Закон України про «Підприємництво»; рівень цін; економічна політика держави. Напрямом подальших досліджень має стати пошук шляхів реформування правової бази в напрямку подальшого спрощення започаткування та ведення підприємницької діяльності в Україні.

Література

1. Даль В. И. Толковый словарь живого великорусского языка / В. И. Даль. – М. : Русский язык, 1999. – 699 с.

2. Джемс У. Психология. / У. Джемс. – П.: 1982. – 145 с.

3. Підприємництво як вид господарської діяльності [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://radnuk.info/komentar/gky/gky-rozdil1/55--4-42>.

4. Жигір А. А. Сутність підприємництва та чинники його економічного розвитку / А. А. Жигір // Інвестиції: практика і досвід. – 2015. – № 20. – С. 20–28.

5. 8 интересных фактов о бизнесе, которые шокируют [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.xn--e1atfhn.xn--j1amh/8-faktov-o-biznese/>.

Науковий керівник,

к.е.н., викладач

О.В. Іваненко

Опубліковано в авторській редакції